

ФРАНЦУЗЬКІ ТА АНГЛІЙСЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В СУЧАСНІЙ ПЕРСЬКІЙ МОВІ

Ференчак Ю. Р.

На сучасному етапі розвитку суспільства процес переходу слів з однієї мови до іншої, як наслідок контактування носіїв мов, є однією із ключових проблем сучасної лінгвістики. Основною причиною процесу запозичення є вплив культурних, соціальних та економічних контактів між людьми.

Кінець XIX – початок XX ст. – це нова сторінка в історії Ірану. Саме в цей період спочатку Франція, а вже потім і Англія, активно впливають на економічне, культурне, політичне, суспільне життя країни. Мова, як динамічна система, не стоїть осторонь змін у суспільстві, які дуже швидко знаходять свій відбиток у її словниковому складі. Не винятком є і перська мова, яка досить швидко відреагувала на освоєння модних чужоземних предметів, нових технологій, розвиток науки, розширення географії ділових контактів, залученням слів англійської та французької мов до свого лексичного складу.

На даному етапі англійські та французькі запозичення не лише активно функціонують на персомовному ґрунті, а й беруть активну участь у творенні нових слів.

Проблему запозичень на матеріалі різних мов досліджували М. К. Брагіна, Н. Г. Вишня, Н. П. Гуляшова, С. А. Гутман, Г. А. Зограф, Ю. С. Жлуктенко, А. С. Мазинов, М. С. Модебадзе, М. З. Ордан, С. В. Семчинський, К. М. Тищенко, Г. І. Халимоненко, М. П. Якобсон та багато інших.

Слід зазначити, що впродовж останніх років спостерігається активізація мовознавчої діяльності у цьому напрямку, про це свідчать роботи Л. М. Архипенка, І. І. Вакулик, Г. В. Дружина, А. Д. Олійника, Р. І. Синишина, вони присвячені аналізу запозичень в українській, англійській мовах.

Стосовно вивчення англійських та французьких запозичень, то це питання оглядово досліджували такі відомі сходознавці, як Л. С. Пейсіков, Ю. А. Рубинчик, В. С. Расторгуєва. Проте системного дослідження шляхів проникнення англійських запозичень, їх адаптації на персомовному ґрунті не було проведено. До сьогодні поза увагою лінгвістів залишаються

галліцизми і англіцизми на позначення спортивної, комп'ютерної, технічної, побутової лексики тощо. Такі лексичні одиниці не були предметом спеціального дослідження.

Питання запозичень у перській мові неодноразово висвітлювалося зарубіжними лінгвістами. Проте українські сходознавці у своїх мовознавчих дослідженнях цього питання не торкалися.

Російські сходознавці розглядають питання англійських та французьких запозичень у сучасній перській мові дуже оглядово.

Серед російських праць, які торкаються проблеми запозичень у перській мові, слід відзначити монографію Белгородського Н. А. “Сучасна перська лексика”, яка аналізує розвиток літературної перської мови кінця ХІХ – початку ХХ століття. У цій монографії Белгородський зауважує, що вся запозичена лексика цього періоду була термінологічного характеру.

Расторгуєва В. С. вважає, що у цей час лексичний склад сучасної перської мови отримав найбільше запозичень з французької мови.

Інший відомий сходознавець, Рубинчик Ю. А., у “Граматичі сучасної перської мови” взагалі не розподіляє європеїзми на англійські та французькі, а лише вказує на необхідність замінити термінологію сучасної перської мови, яка переважно складається із слів європейського походження.

Незначну увагу проблемі запозичень у сучасній перській мові приділяє Овчинікова І. К. Проте стаття під назвою “Питання про значущість іншомовних запозичень у лексиці сучасної перської мови” є більше статистичним аналізом, ніж лінгвістичним дослідженням, у якому автор вираховує частотність вживання запозичень у різних жанрах. Деякі аспекти французьких запозичень, пов'язаних переважно з військовою термінологією, досліджували Болдирєв В. К. та Шийтова А. М.

Щодо праць американських вчених, присвячених проблемі іншомовної лексики, найбільш відомими є праці професора Техаського університету Джайзері М. А. В одній із них, під назвою “Західно-європейські запозичені слова у перській мові у зв'язку із західною орієнталістикою”, він розглядає проблему, яка існує між мовою і культурою, проблеми впливу культури Заходу на розвиток лексики перської мови. Автор відзначає, що

політичні, культурні зміни, які відбулися у цей період в Ірані, пов'язані із розвитком торгівлі, фінансової і банківської системи, дипломатичних і культурних взаємин, сприяли появі значної кількості запозичень і стосувалися позначень нових предметів і явищ, науково-технічної термінології. Як слушно зауважує автор, з середини минулого століття вони є найбільшою групою запозичень. На відміну від інших дослідників лексичного складу сучасної перської мови, він вперше намагається виділити чужі для іранської культури, але часто вживані слова у перській мові – “екзотизми”.

В іншій праці, яка вийшла у світ під назвою “Західний вплив на лексику сучасної перської мови”, Джайзері багато уваги приділяє аналізу контактів Ірану з Європою, які були важливою передумовою запозичення французьких та англійських слів перською мовою. Автор влучно зауважує, що найбільшу кількість запозичень можна зустріти у живій розмовній мові, мові преси, радіо, телебачення.

Саме французьким запозиченням присвячена праця французького сходознавця Гізе В. “Французькі запозичення у сучасній перській мові”, автор намагається тематично класифікувати сучасну перську лексику, а також розглядає деякі питання фонетичної і графічної передачі французьких звуків у перській мові.

Іранські вчені, вивчаючи лексику сучасної перської мови, приділяли увагу також запозиченням із англійської та французької мови. Лексиці перської мови, починаючи з доісламського періоду і закінчуючи серединою минулого століття, присвячена праця Бахара М. “Стилістика і історія розвитку перської прози”. У цій праці автор виділяє лексику грецького, латинського, арамейського, ефіопського, тюрксько-монгольського, арабського, індійського походження, яка була запозичена перською мовою у різні історичні епохи. Появу європеїзмів і перських неологізмів та їх поширення у літературі, а особливо у пресі, автор пов'язує з виникненням нових всебічних контактів Ірану з країнами Європи в середині XIX – початку XX століття.

Проблема європейських запозичень розглядалася також відомим іранським вченим Ханлярі П. Н. у книзі “Мовознавство і перська мова”. Ханлярі пише: “Запозичення іншомовної лексики разом, із запозиченням невідомого раніше явища чи предмету, є

важливим джерелом поповнення словникового складу будь-якої мови”.

Зважаючи на певні труднощі класифікації запозиченої лексики, він пропонує виділити три основні групи: 1) слова на позначення природних продуктів, тобто назви рослин, квітів, корисних копалин, мінералів, дорогоцінного каміння тощо; 2) слова на позначення промислових продуктів; 3) лексику із галузі науки і культури.

У статті іранського суспільного діяча Есхана Табарі “Ще раз про графіку перської мови”, поряд з деякими питаннями перської орфографії і орфоєпії, зауважень з діалектної лексики, зачіпається проблема перської термінології. На думку автора поповнення термінологічної системи, поруч із запозиченнями, може здійснюватися шляхом створення термінологічних еквівалентів до європейських запозичень на основі перської мови.

Саме такий спосіб Есхан Таварі вважає правильним. Він схвально відгукується про створення Перської енциклопедії (Daryatolmaaref-e farsi), яка була укладена групою авторів під керівництвом Моасеба Г. Х., де великій кількості запозичень були знайдені відповідні перські еквіваленти.

Отже, судячи з короткого аналізу питання англійських та французьких запозичень, ця проблема, попри величезний вплив цих запозичень на лексичний склад сучасної перської мови, не має належного висвітлення у вітчизняній та зарубіжній лінгвістиці.

Жодна культура світу не розвивається в ізоляції, відірвано від інших культур. Контакти зумовлюють культурний обмін, в тому числі обмін слів. Тому в кожній мові, крім своїх, є чужі, тобто запозичені слова. Так, скажімо, в лексичному складі корейської мови є 75 % китаїзмів, в англійській – до 60 % слів французького походження, у турецькій – 80 % арабізмів [Кочерган 2000, 229]. Надзвичайно важливою зовнішньою причиною мовних змін є контактування мов. На думку Мартіне А., мовні контакти – один із наймогутніших стимулів мовних змін [Мартіне 1972, 83].

Мовні контакти – один із найсильніших зовнішніх чинників розвитку мови. Вони зумовлюють не тільки запозичення на всіх рівнях мовної структури, а й конвергентний розвиток мов, утворення допоміжних спільних мов, і навіть мовну асиміляцію. Причини цих перетворень криються не в структурі взаємодіючих мов, а у вагомості певної мови, що залежить, передусім, від

рівня політичного й культурного розвитку носіїв, а також їхньої воявоичності, фантастичності, завзятості [Авронін 1975, 152].

Мовні контакти мають місце в разі загарбання території, поневолення її корінного етносу, за мирного співіснування різномовного населення на одній території, коли різномовне населення живе на сусідніх територіях, коли населення вступає в різноманітні (економічні, торговельні, культурні та інші) стосунки з населенням іншої країни, коли засвоюється інша мова в процесі шкільного навчання. Розрізняють такі типи мовних контактів: безпосередні й опосередковані, між спорідненими і неспорідненими мовами з однібічним і обопільним впливом, маргінальні (на суміжних територіях), казуальні (випадкові) і перманентні (постійні), природні (безпосереднє спілкування), штучні (навчання в школі) і змішані (природно-штучні).

Запозичення – найпоширеніший результат взаємодії мов. Найпроникливішою для запозичень є лексико-семантична система. Роль лексичних запозичень є визначальною для всіх контактнo-зумовлених змін, саме лексичними запозиченнями спричинені фонологічні та морфологічні запозичення. Так, зокрема, суфікси *able*, *ible* увійшли до англійської мови з французької, разом із запозиченими словами (фр. *admirable* “чудовий”, *possible* “можливий”).

Велику кількість іншомовних слів у сучасній перській мові можна пояснити історичними причинами. В історії розвитку сучасної перської мови можна виділити періоди впливу арабської мови, тюрксько-монгольських мов та європейських мов. Арабські слова найбільш інтенсивно проникли у сучасну перську мову, починаючи з XI століття і до XV століття. В цей період у лексичному складі сучасної перської мови було 80 % арабських слів. Другий період (XVI–XVII ст.) пов’язаний переважно із проникненням слів тюрксько-монгольського походження. Для третього періоду (XIX–XX ст.) характерне збагачення перської лексики за рахунок науково-технічних термінів англійського та французького походження [Наджафов 2001, 10–11].

В сучасній перській мові запозичення можна розділити на дві групи:

1. Ранні запозичення із східних мов (переважно з арабської: *ketāb* “книга”, *raqs* “танець”, *tahdid* “обмеження”, *qodrat* “міцність”, *qadam* “крок”, *sāderāt* “експорт” тощо; тюркських

мов: *gomrog* “таможня”, *bošqab* “тарілка”, *tup* “пушка”; монгольської: *hān* “хан”, *yasāk* “заборона”; індійських мов: *felfel* “перець”, *šekar* “цукор”, *lāk* “лак”, *čār* “видання” тощо; слова грецького походження, які потрапили у перську мову в доісламську епоху: *sim* “срібло”, *fenjān* “чаша”, *kelid* “ключ”, а частина слів була запозичена у період арабського завоювання Ірану, в арабізованій формі: *qasr* “замок”, *felsefe* “філософія” тощо. У перській мові існує також пласт запозичень із давніх мов (наприклад парфянської: *ferešte* “ангел”, *jāvid* “вічний”, *morh* “птиця”, із согдійської: *malah* “саранча”, *mel* “вино”, із арамейської: *kašiš* “священник”, *gombad* “купол”) [Рубінчик 1971, 809].

2. Пізні запозичення із європейських мов, з середини до початку Другої світової війни, переважно запозичення із французької мови. Після закінчення Другої світової війни у перській мові з’явилося багато термінів англійського походження. Англійські та французькі запозичення настільки вкорінилися у сучасній перській мові, що неперськими їх можна вважати тільки за походженням. Лише за словниками можна дізнатися, що такі поширені слова у сучасній перській мові, як *eskele* “причал”, *kārton* “картон” були запозичені з італійської; *bārj* “баржа”, *gāraž* “гараж”, *opera* “опера”, *šimi* “хімія”, *muziq* “музика” – із французької; *estāndart* “стандарт”, *renger* “ренджер”, *lider* “лідер”, *miting* “мітинг” – з англійської; *estākān* “стакан”, *boške* “бочка”, *šipsi* “щипці”; *kālaske* “капета”, *samāvar* “самовар” – з російської.

Запозичення в сучасну перську мову увійшли або усним, або письмовим шляхом, наприклад: письмовим – *eskenas* “асигнація”, *čotke* “рахунки”, усним – *inč* “дюйм”, *job* “фоб” тощо. Багато запозичень потрапило у сучасну перську мову з назвами предметів закордонної торгівлі: *simān* “цемент”, *koks* “кокс”, *trāvers* “шпала”; запозичені слова і терміни є інтернаціональними словами, які не мають еквівалентів у сучасній перській мові: *otomobil* “автомобіль”, *telefon* “телефон”, *telegraf* “форс-мажор”, *ček* “чек” тощо.

Французькі та англійські запозичення є невід’ємною частиною лексичної системи сучасної перської мови. Поруч з арабськими, турецькими, італійськими, вони, у результаті впливу екстралінгвістичних факторів, стали основою для заповнення культурних, технічних, мистецьких ніш сучасної перської мови.

Велику кількість запозичень англійського та французького походження у сучасній перській мові можна пояснити величезним впливом на іранське суспільство Франції і Англії у культурному, економічному та соціальному аспектах [Пейсиков 1975, 79]. Перська мова, як жива, динамічна система, яка розвивається і формується у суспільстві, активно реагує на всі ці зміни впровадженням слів на позначення нових термінів до свого лексичного складу. Вплив Англії та Франції на ідеологію та культуру персів здійснювався різними шляхами, як прямими так і непрямими.

Перш за все, це збільшення торгівлі з Англією і Францією, економічні відносини, робота іранських спеціалістів за запозиченими технологіями, навчання іранської молоді в Англії та Франції тощо.

Проте, французькі запозичення (галліцизми) у лексичному складі сучасної перської мови кількісно переважають англійські. Це можна пояснити наступними причинами: ірано-французькі зв'язки є значно тривалішими (більшість істориків схиляються до думки, що вони беруть свій початок з часів Наполеона Бонапарта), мовною політикою іранської влади, яка сприяла активному вивченню французької мови, високим престижем французької культури, а, отже, й мови в світі. Всі ці вище перелічені причини сприяли домінуванню галліцизмів майже у всіх тематичних групах перської термінологічної системи.

Серед французьких запозичень у сучасній перській мові виділяють наступні лексико-семантичні групи:

1. Суспільно-політична лексика: *parlaman* “парламент”, *demokrasi* “демократія”, *kudeta* “державний переворот”, *konherye* “з'їзд”.

2. Технічна лексика: *elertromutur* “електромотор”, *prozhektor* “прожектор”, *pomp* “помпа”, *turbine* “турбіна”, *šluz* “шлюз”, *akumulator* “акумулятор”, *elektroskup* “електроскоп”, *alihator* “алігатор”, *otomatik* “автоматичний”, *radioskop* “радіоскоп”, *tsentrifug* “центрифуга”.

3. Військова термінологія: *adzhudan* “ад'ютант”, *eskadron* “ескадрон”, *eskadriliya* “ескадрилья”, *partisan* “партизан”, *pistolet* “пістолет”, *piston* “пістон”, *ženeral* “генерал”, *karaul* “караул”, *kalibr* “калібр”, *ležion* “легіон”, “легіонер”, *patrul* “патруль”, *parašut* “парашут”, *flang* “фланг”.

4. Лексика архітектури мистецтва та літератури: *galerie* “галерея”, *orangery* “оранжерея”, *masandr* “масандра”, *pavilyun* “павільйон”, *pasaž* “пасаж”, *arkada* “аркада”, *vitraž* “вітраж”, *kolonada* “колонада”, *karkas* “каркас”, *konsol* “консоль”, *bal maske* “бал маскарад”, *balerin* “балерина”, *aktris* “актриса”, *festival* “фестиваль”, *revyu* “ревю”, *reverans* “реверанс”, *repertuar* “репертуар”, *debyut* “дебют”, *grim* “грим”, *filarmoni* “філармонія”, *avanstsena* “авансцена”, *benuar* “бенуар”.

5. Фінансово-економічна: *banknot* “банкнота”, *kupyur* “купюра”, *kupon* “купон”, *dublon* “дублон”, *frank* “франк”, *ekyu* “екю”, *marka* “марка”, *kredit* “кредит”, *bank* “банк”, *burs* “біржа”, *kompani* “компанія”.

6. Побутова лексика: *getry* “гетри”, *žaket* “жакет”, *žalet* “жилет”, *manikyur* “манікюр”, *manto* “манто”, *mini zhupka* “міні спідниця”, *pal'to* “пальто”, *penuar* “пенюар”, *triko* “трико”, *tualet* “туалет”, *fason* “фасон”, *frak* “фрак”, *frenč* “френч”; *briyant* “брильянт”, *diamant* “діамант”, *amulet* “амулет”, *braslet* “браслет”, *kulon* “колон”, *kol'ye* “кольє”, *medalyon* “медальйон”, *atel'ye* “ательє”, *bistro* “бістро”, *garaž* “гараж”, *hotel* “готель”, *kabare* “кабаре”, *café* “кафе”, *pansionat* “пансіонат”.

7. Кулінарна лексика: *biskvit* “бісквіт”, *vinihret* “вінегрет”, *žabon* “вітчина”, *gryl'yaž* “грильєж”, *garnir* “гарнір”, *drazhe* “драже”, *disert* “десерт”, *delicates* “делікатес”, *zhale* “желе”, *zhelatin* “желатин”, *sossison* “ковбаса”, *konfityur* “конфітюр”, *knel* “кнель”, *lanhet* “лангет”, *menu* “меню”, *mayunez* “майонез”, *marmelad* “мармелад”.

8. Медична лексика: *diyabet* “діабет”, *difteri* “дифтерія”, *žanzhivit* “запалення ясен”, *kardiohrama* “кардіограма”, *karantin* “карантин”, *klinik* “клініка”, *nevrалži* “невралгія”, *žhel* “мазь”, *masaž* “масаж”, *ortopedi* “ортопедія”, *pataluži* “патологія”, *penisilin* “пеніцилін”, *plomb* “пломба”.

9. Тваринний та рослинний світ: *žowrak* “жайворонок”, *kokun* “кокон”, *langust* “лангуст”, *umar* “омар”, *aranutang* “орангутанг”, *pelikan* “пелікан”, *panguen* “пінгвін”, *spora* “спора”, *termit* “терміт”, *turb* “тюрб”, *šampanze* “шампанзе”.

10. Спортивна лексика: *atletik* “атлетика”, *žimnastik* “гімнастика”, *turizm* “туризм”, *žimpijonat* “чемпіонат”.

11. Лінгвістична термінологія: *artikl* “артикль”, *argo* “арго”, *antitez* “антитеза”, *asunans* “асонанс”, *diftong* “дифтонг”.

aliyaž “лігатура”, *važe* “слово”, *frikativ* “фрикатив”, *fakultativ* “факультатив”.

Французькі та англійські запозичення мають певні фонетичні та граматичні особливості адаптації на персомовному ґрунті.

Одним із найпоширеніших способів фонетичної адаптації французьких запозичень є протезування голосного **е** перед двома чи декількома приголосними. Поява протетичного **е** найчастіше спостерігається перед поєднанням приголосних **sp, st, str, sk, shr**. Наприклад *espor* “спора” (фр. *spore*), *espector* (фр. *spector*) “снєктр”, *estabilizator* “стабілізатор” (фр. *stabilisateur*), *estasyon* “станція” (фр. *station*), *estreptomisin* “стрептоміцин” (фр. *streptomione*).

Результатом адаптації є також епентичні голосні **е, у** французьких та англійських словах, які починаються з двох чи кількох приголосних на початку складу. Наприклад: *genoseoloži* “гносеологія” (фр. *gnoseologie*), *ferak farak* “фрак” (фр. *frac*), *kelasor, kalasur* “панка для панерів” *gladiyol, geladiyol* “гладіолус” (фр. *glaioul*).

Під час граматичної адаптації слова, запозичені із англійської та французької, повністю підпорядковуються правилам перської словозміни. Особливість цього аспекту адаптації визначається тим, що більшість французьких та англійських запозичень є іменниками, а перські іменники бідні на граматичні показники.

Іменники у сучасній перській мові не мають ні категорії роду, ні числа. Саме тому у перській мові не використовуються граматичні засоби для розмежування осіб чоловічого та жіночого роду. Приналежність до того чи іншого граматичного роду визначається з контексту, чи позначається за допомогою таких слів як: *zan* “жінка”, *dohtar* “дівчина, дівчисько”, *banu* “пані”, *pesar* “хлопець”, *mard* “мужчина”. Для тварин: *nar* “самець”, *made* “самка”. Цей спосіб використовується переважно на позначення спеціальності, статусу жінок. Наприклад: *zane radiolog* “жінка-радіолог”, *xānome doktor* “пані лікар”, *xānome professor* “пані професор”, *doxtare basketbalist* “дівчина-баскетболістка”, *banu-ye sekretar* “жінка-секретар” та інші.

Іменники та прикметники англійського і французького походження у перській мові беруть активну участь у словотворенні.

Слід зазначити, що під час адаптації на персомовному ґрунті для полісемічних слів англійського та французького походження

характерне звуження значень. Наприклад, лише в одному значенні запозичено слово **trup** “театральна трупа”, яке у французькій мові *troupe* має значення “військова частина”, “зграя”, “рій”.

Наприклад, багатозначне у французькій мові слово **depot** “депозит”, “вклад”, “приміщення”, “представлення”, “передача на зберігання”, “склад”, “камера для ув’язнення”, “відкладення солей”, “осад” у перську увійшло лише із значенням “вклад” [Гак 2001, 890].

Запозичене слово **jack**, яке має в англійській мові значення “домкрат”, “пристрій для повертання вертела”, “козли”, “стійка”, “гніздо”, “телефони, комутатор”, “вирівнювач”, вживається у перській мові тільки із значенням “домкрат”.

Англійське слово **container** із значенням “місткість”, “посудина”, “контейнер”, “ящик для перевезення товарів”, “резервуар”, “програвач” вживається лише із значенням “контейнер” [Балла 2006, 126].

Після перемоги ісламської революції провідну роль у формуванні терміносистеми сучасної перської мови відіграють англійські запозичення, це пов’язано перш за все із тим, що Англія у середині минулого століття стала провідною державою світу, відповідно збільшується престиж англійської мови. Англійська мова входить до групи мов **lingua fransa** – мови міжнародного і науково-інформаційного спілкування. Навіть національні мови розвинутих країн Європи і Азії, такі як французька, німецька чи навіть японська і китайська, на міжнародному рівні не можуть конкурувати з англійською. Також появу великої кількості запозичень у лексичному складі сучасної перської мови можна пояснити поглибленням ірано-англійських відносин в економічній та технічній галузі.

Серед англійських запозичень у сучасній перській мові можна виділити такі тематичні групи:

1. Спортивна термінологія: **tim** “команда”, **kāpitan** “капітан”, **penalti** “пенальті”, **gol** “гол”, **referi** “рефері”.

2. Технічна термінологія: **balrearing** “кулькоподібний підшипник”, **bluming** “блумінг”, **tānker** “танкер”, **tāyer** “шина”, **tranz** “трансфер”, **jak** “домкрат”, **jat** “реактивний”, **hendel** “рукоятка для запалювання мотора”.

3. Комп’ютерна термінологія: **rāyāne** “комп’ютер”, **kāmputer** “комп’ютер”, **amal sisteme** “операційна система”, **fāyl** “файл”,

sahtāfzār “вінчестер”, *narmāfzār* “програмне забезпечення”, *kopi kardan* “копіювати”.

4. Побутова лексика: *brandi* “бренді”, *puding* “пудінг”, *esmoking* “смокінг”, *selfservis* “самообслуговування”, *supermārket* “супермаркет”, *pārking* “паркінг”, *dansing* “танцювальна площа́дка”.

Крім повних англійських та французьких запозичень до сучасної перської мови увійшли приховані запозичення, тобто кальки.

Кальки, які утворилися під впливом англійської мови, можна проілюструвати на наступних прикладах: *bolondguy* “зучномовець” (*boland* “голосно”, “зучно” + *guy* – другий компонент складного слова із значенням “той, який говорить”), *asmānharāš* “хмародер” (*asmān* “небо” + *harāš* – другий компонент складного дієслова із значенням “той, який дере”).

Підсумовуючи вище сказане, слід зазначити, що англійські та французькі запозичення є ядром терміносистеми сучасної перської мови.

ЛІТЕРАТУРА

Авронин А. Проблемы изучения функциональной стороны языка. Ленинград, 1975.

Балла М. Новий українсько-англійський словник. Київ, 2006.

Гак В. Французско-русский словарь. Москва, 2001.

Мартин А. Распространение языка и структурная лингвистика // Новое в лингвистике. Москва, 1972.

Наджафов Г. Персидский язык. Коммерческая корреспонденция и документация. Москва, 2001.

Пейси́ков Л. Лексикология современного персидского языка. Москва, 1975.

Рубинчик Ю. Персидско-русский словарь. Москва, 1971.